

Delgivningar KS 2017-01-11

- Fler åtgärder effektiviserar handläggningen av statliga ersättningar för asylsökande – Migrationsverket
 - Förvaltningsrättens dom, laglighetsprövning av beslut om försäljning av VBAB
 - Försämrade service vid återvinningsgården på Svartsö – Svartsörådet
-

Jan-Olov Wallin
Tf. operativ chef
Migrationsverket

Skrivelse
2016-11-10

Diarienummer
7.1-2016-161634

Till
Kommunstyrelsens ordförande

Flera åtgärder effektiviserar handläggningen av statliga ersättningar för asylsökande

Förra höstens flyktingsituation i kombination med ett komplicerat ansökningsförfarande, för såväl kommuner som för Migrationsverket, har resulterat i att Migrationsverket inte har hunnit besluta om ersättningar till landets kommuner i den utsträckning som förväntats av oss. I dagsläget har Migrationsverket öppna ärenden motsvarande drygt 70 000 ansökningar från kommuner och landsting. Vi beklagar verkligen att vi ligger efter med utbetalningar och vi har full förståelse för kommunernas situation och de besvär som försenade utbetalningar orsakar. Vi har vidtagit en rad åtgärder för att förkorta handläggningstiderna och vi fortsätter med kraftfulla insatser för att beslut om ersättningar ska kunna fattas snabbare.

Bakgrund - en fyrdubbling av ansökningar om statlig ersättning

Under hösten 2015 ökade antalet personer som sökte asyl i Sverige kraftigt. Till följd av detta har antalet ansökningar om statlig ersättning för asylsökande från kommuner och landsting ökat med närmare 400 procent jämfört med 2015. Migrationsverket har under året fått in mellan 12 000 och 13 000 ansökningar varje månad. Vi har hittills i år betalat ut 17,5 miljarder kronor vilket kan jämföras med att vi under hela förra året betalade ut 7 miljarder kronor. Trots att vi tills nu lyckats handlägga nästan dubbelt så många ärenden om statlig ersättning jämfört med hela förra året, så är det alltför många ärenden som inte hunnit handläggas inom tre månader, vilket varit vår målsättning under 2016.

Krafttag för kortare handläggningstider

För oss är det nu ytterst angeläget att nå vår målsättning att betala ut ersättning tre månader från det att vi fått in en komplett ansökan. Därför vidtar vi nu fler åtgärder för att mer effektivt kunna arbeta, prioritera och handlägga ansökningar om statlig ersättning.

Migrationsverket har bland annat beslutat om:

- en omfördelning av resurser motsvarande cirka 70 årsarbetskrafter som arbetar med statliga ersättningar under fjärde kvartalet 2016. Bland dem finns ett särskilt skift som arbetar natt med handläggningen av ärenden,
- förenklad administration för Migrationsverkets handläggare,

Migrationsverket

Besöksadress Slottsgatan 82 Postadress 601 70 Norrköping
Telefon 0771-235 235 Telefax Telefax_sidfot

E-post migrationsverket@migrationsverket.se Webbplats www.migrationsverket.se Organisationsnr 202100-2163

- att nuvarande handläggningsrutiner som omfattar granskning och bedömning ska förenklas,
- kontinuerlig uppföljning – vi utvärderar kontinuerligt hur vi jobbar och var vi behöver lägga resurser,
- att tidsfristen för kommuner och landsting att lämna kompletterande uppgifter minskas från tre till två veckor.

Ytterligare åtgärder och prioriteringar kommer att utföras löpande under hösten och vintern.

Regeringen har dessutom föreslagit ett förenklat regelverk kring statliga ersättningar för 2017. På sikt tror vi det kommer underlätta mycket för såväl kommuner och landsting som för Migrationsverket, både vad gäller ansökningar och handläggning av statliga ersättningar.

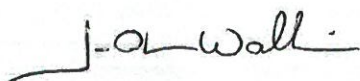
Kompleta ansökningar ger kortare handläggningstider

En stor del av de ansökningar som kommer in till Migrationsverket innehåller inte allt underlag som krävs för att vi ska kunna ta beslut i ärendet. Det betyder att vi ofta behöver hämta in kompletterande uppgifter från kommunerna innan vi kan fatta ett beslut om ersättning. För att underlätta handläggningen är det viktigt att kommunerna ser till att ansökningarna är kompletta från början.

Eftersom rutinerna för handläggning och granskning av dessa ärenden tillfälligt har förenklats vill vi också göra kommunerna uppmärksamma på att Migrationsverket har rätt att i efterhand återkräva felaktigt utbetald ersättning.

Vi är medvetna om att ansökningsförfarandet inte är helt lätt. Känner ni er osäkra på vad ansökan ska innehålla så tveka inte att höra av er till Migrationsverket. Ni hittar kontaktuppgifter under www.migrationsverket.se/kommuner.

Bästa hälsningar och med hopp om fortsatt gott samarbete!

Jan-Olov Wallin
Tf. operativ chef

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 33

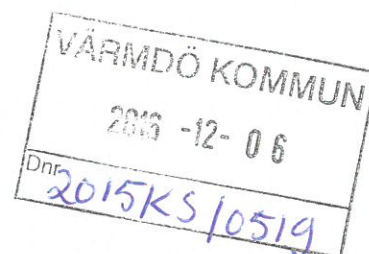
DOM

2016-11-25

Meddelad i Stockholm

Mål nr

23551-15

KLAGANDE

JONAS Olof Ericsson, 670916-0219

Älgbacken 3

139 36 Värmdö

MOTPART

Värmdö kommun

134 81 Gustavsberg

ÖVERKLAGAT BESLUT

Värmdö kommuns beslut 2015-09-30, § 172

SAKEN

Laglighetsprövning enligt kommunallagen

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avvisar yrkandet om inhämtande av yttrande från EU-domstolen.

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

Dok.Id 778499

Postadress

115 76 Stockholm

Besöksadress

Tegeluddsvägen 1

Telefon

08-561 680 00

Telefax

08-561 680 01

E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.sewww.domstol.se/forvaltningsratt**Expeditionstid**

måndag–fredag

08:00-16:30

YRKANDEN M.M.

Kommunfullmäktige i Värmdö kommun beslutade den 30 september 2015, § 172, under rubriken Försäljning av del av Värmdö Bostäder AB att

- 1) Kommunhuset i Värmdö AB får i uppdrag:
 - a) att sälja 49 procent av aktierna i Värmdö Bostäder AB till Rikshem Bostäder Holding AB i enlighet med aktieöverlåtelseavtal,
 - b) att ingå aktieägaravtal med Rikshem Bostäder Holding AB i enlighet med aktieägaravtal
 - c) att ovan nämnda beslut ska implementeras i ett ägardirektiv vid en extra bolagsstämma i Kommunhuset Värmdö AB där kommunstyrelsens ordförande företräder kommunens samtliga aktier, i enlighet med beslut om ägardirektiv i kommunfullmäktige.
- 2) Kommunfullmäktige ger sitt godkännande till att bolagsordningen i Värmdö Bostäder AB efter överlåtelsen ändras i enlighet med bilagt förslag till bolagsordning,
- 3) Kommunfullmäktige utser ordförande, förste vice ordförande och en styrelseledamot i Värmdö Bostäder AB samt två suppleanter med tillträde efter det att överlåtelse av aktierna skett till Rikshem Bostäder Holding AB. När den nya styrelsen tillträder så entledigas sittande styrelse.
- 4) att försäljningen redovisas som att köpeskillingen på aktierna är 702,9 miljoner kronor samt att köparen därutöver har ett borgensåtagande på 301,6 miljoner kronor omfattande köparens andel av VBABs skulder.
- 5) Två tredjedelar av överenskommet fastighetsvärde (1 004 mkr) ska användas för nyinvesteringar i samt underhåll av bostäder. Kommunhuset i Värmdö AB ska i enlighet med ägardirektiv ta ställning till varje enskild investering.

Jonas Ericsson yrkar att beslutet upphävs och att förvaltningsrätten ska inhämta yttrande från EU-domstolen vad gäller om det överklagade beslutet är förenligt med bestämmelserna om statligt stöd i artikel 87.1

EG-fördraget. Han anför bl.a. följande. Försäljningen har skett till underpris och strider mot kommunallagen (1991:900), KL, genom att den innebär ett stöd till enskild samt bryter mot reglerna om beredning, likabehandling och god ekonomisk hushållning. Beslutet strider även mot EU:s regler om statsstöd. Den värdering som genomförts har endast omfattat fastigheterna

och inte hela bolaget. Det har varit i strid med råd som kommunen fått från PWC. PWC skriver i sin rapport följande angående en försäljning av en minoritetspost av aktierna i VBAB. ”Aktierna i VBAB måste även i detta scenario säljas till marknadspris för att inte riskera att utgöra otillåtet statsstöd. Bolaget bör därför värderas av oberoende värderare och säljprocessen konkurrensutsätts.” Vid en värdering enligt gängse företagsvärderingsprinciper tas hänsyn till tillgångar i bolaget samt skulder och eget kapital. Enligt den av VBAB upprättade årsredovisningen för år 2014 uppgår det egna kapitalet i VBAB till 163 948 000 kronor och de obeskattade reserverna till 10 027 000 kronor. Det egna kapitalet och de obeskattade reserverna minskade med latent skatt borde ha lagts till värdet av fastigheterna vid beräkningen av värdet av bolaget. Affären har vidare många komponenter som gynnar köparen och vore dessa kända hade priset blivit högre. Han har låtit oberoende experter på fastighetsvärdering ta del av värderingarna. Det framkommer vid analysen att JLLs värdering kan befaras vara av så låg kvalitet att den aldrig borde ha lagts till grund för en försäljning. JLL har bl.a. använt sig av jämförelser med transaktioner i hela Sverige. Värmdö kommun har varit medveten om bristerna men underlåtit att inhämta ytterligare en adekvat värdering.

Värmdö kommun bestrider yrkandena och anför bl.a. följande. Med stöd av en utredning genomförd av PWC valde kommunen att sälja en minoritetspost av aktierna i VBAB. Efterfrågan på bostäder för ekonomiskt svaga och utsatta grupper har gjort att kommunen prioriterat att kunna fortsätta vara en aktör på den lokala bostadsmarknaden. Kommunen har genomfört en sondering av aktörer på den svenska bostadsmarknaden i syfte att hitta en seriös köpare som kan gå in långsiktigt. Kommunen kontaktade ett flertal fastighetsbolag och bad dem komma in med en skriftlig intresseanmälan om förvärv av VBAB. Rikshem var den enda som kom in med en skriftlig intresseanmälan. Det särskilda regelverk som gäller för allmännyttiga bostadsbolag är alltjämt tillämpligt på VBAB efter överlåtelsen. Detta

regelverks särskilda begränsningar är, vad gäller värderöverföringar från ett företag, ägnat att påverka värdet av de överlåtna aktierna i negativ riktning. Kommunen har genomfört en oberoende expertvärdering i enlighet med Kommissionens meddelande om inslag av stöd vid statliga myndigheters försäljning av mark och byggnader (EGT C 209, 10.07.1997, s. 3). Kommunen valde två oberoende och väletablerade värderingsorgan som var väl skickade för uppgiften, DTZ och JLL. Båda värderingsorganen har kvalificerad kunskap och erfarenhet inom fastighetsvärdering. I samråd med DTZ och JLL kom kommunen fram till att det i VBABs fall var lämpligast att värdera fastighetsbeståndet med hänsyn tagen till den komplexitet som föreligger vid överlåtelse av en minoritetspost i ett kommunalt bostadsbolag. Det överenskomna fastighetsvärdet överstiger med marginal det genomsnittliga värdet av de två värderingarna.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för bedömning

Det överklagade beslutet kan endast prövas i den för laglighetsprövning bestämda ordningen enligt 10 kap. KL. Förvaltningsrätten kan därför inte bedöma lämpligheten och skäligheten i beslutet utan prövning kan endast ske i den begränsade omfattning som anges i 10 kap. 8 § KL.

Enligt 10 kap. 8 § KL ska ett överklagat beslut upphävas om

1. det inte har tillkommit i laga ordning,
2. beslutet hänför sig till något som inte är en angelägenhet för kommunen,
3. det organ som har fattat beslutet har överskridit sina befogenheter, eller
4. beslutet strider mot lag eller annan författning.

Enligt 2 kap. 8 § första stycket KL får kommuner och landsting genomföra åtgärder för att allmänt främja näringslivet i kommunen eller landstinget.

Individuellt inriktat stöd till enskilda näringsidkare får enligt paragrafens andra stycke lämnas bara om det finns synnerliga skäl för det.

Enligt artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, EUF-fördraget (tidigare artikel 87.1 EG-fördraget) är, om inte annat föreskrivs i fördraget, stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den gemensamma marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.

I artikel 108 i EUF-fördraget föreskrivs att kommissionen i samarbete med medlemsstaterna fortlöpande ska granska alla stödprogram som förekommer i dessa stater. Om kommissionen finner att stöd som lämnas av en stat eller med statliga medel inte är förenligt med den gemensamma marknaden enligt artikel 107 eller att sådant stöd missbrukas, ska den besluta om att staten i fråga ska upphäva eller ändra dessa stödåtgärder inom den tidsfrist som kommissionen fastställer.

Förvaltningsrätten är inte behörig att pröva om överlåtelsen utgjort statsstöd enligt artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, EUF-fördraget. Den prövningen är förbehållen kommissionen. Av 6 § lagen om tillämpningen av Europeiska gemenskapernas statsstödsregler (2013:388) framgår emellertid att en kommun är skyldig att lämna upplysningar till regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer om alla former av stöd som planeras och som kan bli föremål för prövning av kommissionen.

Kommunen har i nu aktuellt mål hänvisat till Kommissionens meddelande om inslag av stöd vid statliga myndigheters försäljning av mark och byggnader (EGT C 209, 10.07.1997, s. 3). Meddelandet är enligt

förvaltningsrättens bedömning inte tillämpligt i nu aktuellt mål, eftersom målet avser en fråga om försäljning av andelar i ett fastighetsbolag och inte av fastigheterna som sådana.

Förvaltningsrättens bedömning

Jonas Ericsson har yrkat att förvaltningsrätten ska inhämta yttrande från EU-domstolen vad gäller om det överklagade beslutet är förenligt med bestämmelserna om statligt stöd i artikel 87.1 EG-fördraget (nuvarande artikel 107.1 i EUF-fördraget). Förvaltningsrätten är emellertid inte behörig att pröva om överlåtelsen utgjort statsstöd enligt EUF-fördraget. Yrkandet om inhämtande av yttrande från EU-domstolen ska därför avvisas.

Förvaltningsrätten har i första hand att pröva om Värmdö kommuns beslut att sälja 49 procent av aktierna i VBAB till Rikshem i enlighet med aktieöverlåtelseavtalet har utgjort ett stöd till enskild näringsidkare i strid med 2 kap. 8 § KL.

I mål om laglighetsprövning ankommer det framförallt på klaganden att visa att kommunens beslut är olagligt. Bevisbördan kan dock i vissa situationer övergå till kommunen. Kommunen har ett visst ansvar för utredningen i processen och måste, bl.a. beroende på vilka anmärkningar som anförs mot beslutet, kunna redovisa underlaget för detta, (jfr RÅ 2010 ref. 119 I).

I nu aktuellt mål framgår av bilaga till aktieöverlåtelseavtalet att köpeskillingen för aktierna har beräknats uppgå till ett belopp motsvarande 49 procent av fastigheternas värde med avdrag för 49 procent av bolagets skulder. Jonas Ericsson har anfört att bolaget utöver fastigheterna har haft ytterligare tillgångar och mervärden. Då dessa tillgångar inte beaktats i beräkningen av köpeskillingen har försäljningen enligt Jonas Ericssons uppfattning skett till ett pris under marknadsvärdet, vilket inneburit att ett stöd utgått till Rikshem.

Förvaltningsrätten konstaterar att det framgår av bl.a. Högsta förvaltningsdomstolens avgörande RÅ 2010 ref. 100 att försäljning av tillgångar till ett pris under marknadsvärdet innebär att individuellt inriktat stöd utges. Frågan är om utredningen i målet med tillräcklig styrka visar att bolaget har haft ytterligare tillgångar och mervärden utöver fastighetsbeståndet. Vad gäller bolagets totala värde har Jonas Ericsson bl.a. anfört att hänsyn inte tagits till bolagets egna kapital och obeskattade reserver. Han har även anfört att bolaget haft många andra komponenter som gynnar köparen. Kommunen har i denna del framförallt anfört att det bedömdes lämpligast att värdera fastighetsbeståndet med hänsyn tagen till att en överlåtelse av en minoritetspost i ett kommunalt bostadsbolag är komplex.

Förvaltningsrätten konstaterar att kommunen visserligen inte har bemött påståendet om bolagets totala värde. Jonas Ericsson kan emellertid inte, enligt förvaltningsrättens mening, anses ha pekat på så konkreta mervärden i bolaget att bevisbördan hamnat på kommunen. Mot bakgrund av att det är Jonas Ericsson som har den huvudsakliga bevisbördan bedömer förvaltningsrätten att det inte är visat att avtalet inneburit ett individuellt riktat stöd till Rikshem. Kommunfullmäktiges beslut att sälja 49 procent av aktierna i VBAB till Rikshem strider därför inte mot 2 kap. 8 § KL. Vad Jonas Ericsson har anfört om JLLs värdering utgör i första hand kritiska synpunkter och egna uppfattningar och ändrar inte denna bedömning.

Mot bakgrund av att det inte är visat att försäljningen skett till något annat än ett marknadsmässigt pris har beslutet inte heller inneburit ett otillåtet åsidosättande av anmälningsskyldigheten enligt 6 § lagen om tillämpningen av Europeiska gemenskapernas statsstödsregler.

Jonas Ericsson har vidare anfört att beredningen av ärendet inte varit tillräcklig då kommunen varit medveten om att en värdering haft brister men ändå tagit upp ärendet till behandling vid kommunfullmäktigemötet.

Förvaltningsrätten har bedömt att det saknas anledning att ifrågasätta de värderingar som genomförts. Mot den bakgrunden anser förvaltningsrätten att vad Jonas Ericsson anfört inte innebär att beslutet inte har tillkommit i laga ordning. Förvaltningsrätten bedömer att beslutet inte heller strider mot principerna om likabehandling eller god ekonomisk hushållning. Inte heller vad Jonas Ericsson anfört i övrigt, bl.a. om Värmdö kommuns borgensåtagande, innebär enligt förvaltningsrättens mening att beslutet ska upphävas med stöd av 10 kap. 8 § KL.

Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1A).

Kaija Hultquist

Rådman

De särskilda ledamöterna Rutger Öijerholm och Karl Pfeifer har också deltagit i avgörandet. Förvaltningsrättsnotarien Linn Nordqvist har föredragit målet.

Försämrad service vid återvinningsgården på Svartsö

Vi har haft en återvinningsgård på Svartsö sedan 1995. Utveckling och etablering av återvinningsgården förgicks av ett omfattande arbete bland de boende gemensamt med politiker och tjänstemän i Värmdö. En särskild förening, SAVEKO, bildades och tillsammans utarbetades en plan och för en mer miljöanpassad hantering av hushållssopor, återvinningsmaterial och miljöfarligt avfall. Det arbetet pågick i flera år och resulterade i att bland annat återvinningsgården tillkom. Avfallshanteringen och insamlingen har sedan dess fungerat bra och de mål vi satte upp har uppnåtts. Vi har en mer hygienisk hantering av hushållssopor, möjlighet att sortera olika fraktioner av återvinningsmaterial och lämna miljöfarligt avfall och elavfall. Vi kan också sortera glas vid Alsviks brygga. Vi har en avfallshantering på i stort sätt samma nivå som övriga boende i Värmdö kommun och som är uppskattad av såväl fastboende som deltidsboende.

Nu har vi, utan någon föregående information eller diskussion, fått ett meddelande från en tjänsteman i kommunen som säger att vi inte längre kommer att kunna sortera miljöfarligt avfall eller elavfall. Från Svartsörådets sida tycker vi att detta är ett mycket märkligt sätt att hantera och kommunicera denna fråga. Vi är måna om att behålla en avfallshantering även på Svartsö som motsvarar dagens syn på hållbarhet och miljö. Vi vill inte återgå till den gamla ordningen där osorterat avfall ansamlades på fastigheter och allmänna bryggor i avvaktan på upphämtning enligt en gles tidtabell. Eftersom vi inte vet vilka skäl tjänstemannens meddelande bygger på begär vi en dialog med ansvariga på kommunen kring återvinningsgårdens aktuella service och framtida utveckling. Vi anser att hantering av miljöfarligt avfall av fastighetsägarna själva på offentliga bryggor inte är förenligt med en modern syn på miljöfrågor, särskilt i känslig havsmiljö. Om skälet är att den nuvarande hanteringen inte uppfyller miljömässiga lagkrav deltar vi gärna en dialog om hur återvinningsgården kan förbättras och moderniseras för att klara aktuella myndighetskrav. Under alla förhållanden är en ordnad hantering av miljöfarligt avfall på en övervakad återvinningsgård mitt på ön miljömässigt överlägset en hantering på allmänna bryggor i anslutning till vattenmiljön.

Vi vill i sammanhanget påpeka att Svartsö är en av Värmdös 5 kärnöar som i den aktuella översiktsplanen pekas ut för fortsatt förtätning och utveckling av service.

I översiktsplanens mål för avfallshanteringen anges ”att en utbyggnad av återvinningscentralerna är en prioriterad fråga för att underlätta en uthållig avfallshantering för medborgarna”. Vi har svårt för att förstå att beslutet att minska servicen på återvinningsgården ligger i linje med kommunen uttalade politiska ambitioner på området.

Vi emotser ett svar med en närmare redovisning av bakgrunden till kommunens beslut och en inbjudan till dialog med ansvariga i frågan.

Svartsö 2016-12-06

Olle Wallin
Ordförande

